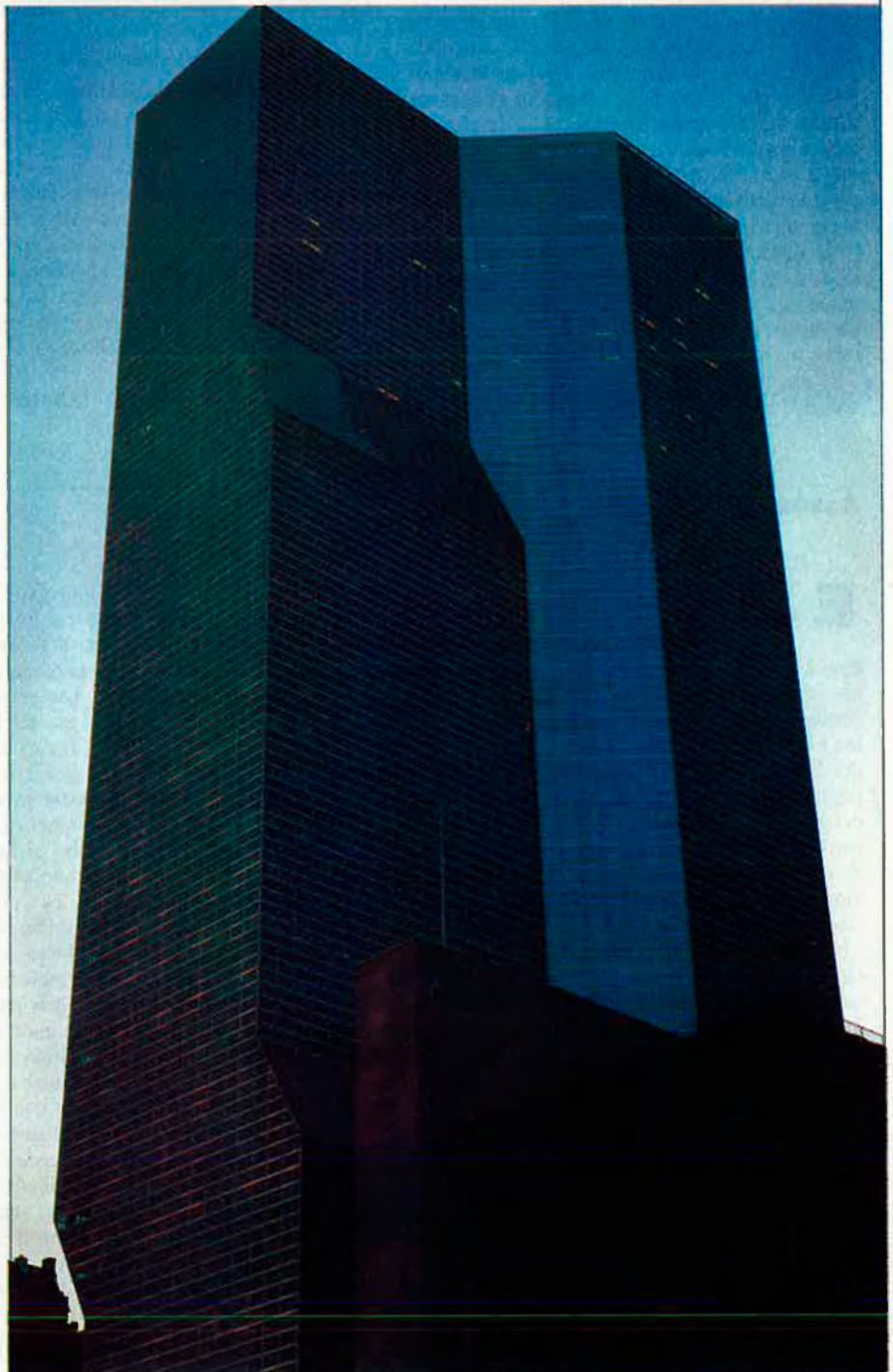

Nacionalisme 2000

A les envistes de l'any 2000 –un any 2000 que en certa manera ja ha començat fa un parell d'anys gràcies a l'acceleració històrica que hem viscut en els darrers temps– és poc menys que ineludible i inevitable replantejar-se el ja conegut assumpte del nacionalisme. I és que són moltes les coses que han passat. I la mateixa realitat ja no és el que era. De fet, res ja no és el que era. O, el que és el mateix, són moltes les qüestions que s'han de repensar i reformular perquè els temps així ho exigeixen. I entre aquestes qüestions que s'han de repensar i reformular el nacionalisme ocupa un lloc destacat.

Repensar i reformular el nacionalisme, sí, però, ¿com? Avança la següent hipòtesi/proposta: el nacionalisme de l'any 2000 ja no pot fonamentar-se en els dos principis/postulats bàsics que fins ara han vertebrat la teoria (i en menor mesura la pràctica) de tot moviment nacionalista digne d'aquest nom. Els dos principis/postulats avui en crisi no són sinó els següents: la creença que la nació necessita d'un estat propi; i la creença que la sobirania necessita de la independència. Per dir-ho sense embuts, i clar, curt i ras: avui una nació pot subsistir i desenvolupar-se sense l'ajuda d'un estat propi, i avui la sobirania és a dir, l'autogovern d'una nació es pot exercir sense el requisit de la independència. Encara més, i sense ànim de provocar ningú: el nacionalisme que podem anomenar "clàssic" (el de l'estat i la independència) comença a ser una peça més pròpia del segle XIX que d'un segle XXI que ja ens aguaita a la cantonada.

¿Quina és l'alternativa al nacionalisme clàssic? L'alternativa no és altra que la de l'estat plurinacional europeu. Un estat plurinacional que, amb els entrebancs que es vulgui, ja es va dissenyant en una vella Europa que a poc a poc (molt a poc a poc, és cert) comença a prendre cos i

forma nacionals (és a dir, plurinacionals). En d'altres termes: avui assistim a un procés que es caracteritza per la creixent cessió de sobirania nacional a organismes suprastatals i plurinacionals. I si això és cert (i és cert) les preguntes són òbvies: quan els estats nacionals perden contingut, ¿quin sentit té demanar un altre estat nacional que a més a curt o a llarg termini haurà de cedir continguts a entitats suprastatals?; quan les sobiranes nacionals perden quota de sobirania, ¿quin sentit té reclamar una nova sobirania que més tard o més d'hora s'haurà de cedir? En resum, ¿no resulta més pràctic assumir una realitat que és la que és i que va cap on va?

Ja sé, ja sé que algú deu estar somrient davant una proposta tan *ingènua* com la que s'acaba de fer. Doncs bé, jo també esbosso el meu somriure davant d'altres *alternatives* certament ingènues que encara no han estat capaces de superar un irredemptisme que no se sap ben bé on condueix en el cas –improbable– que condueixi a alguna banda. I ingenuïtat *versus* ingenuïtat prefereixo la meua, perquè si més no sembla més d'acord amb els aires que avui bufen. Uns aires que, no ho oblidem, ens diuen que tots els estats (inclosos els ja constituïts) han encetat el procés de cessió de sobirania. Una cessió que implica que aquells estats centralistes avui existents acabaran perdent part dels seus poders. I una cessió de sobirania que, *contrario sensu*, implica que nacions avui dependents acabaran recuperant sobirania i capacitat i possibilitat d'autogovern. Accepto, és clar, les crítiques d'ingenu contumaç. Però, en tot cas, els *realistes* haurien d'aclarir de quina manera s'hauria d'assolir una hipotètica sobirania total. I haurien d'aclarir també el preu que s'hauria de pagar per una hipotètica sobirania total que, molt probablement, perdria contingut a l'hora de ser administrada. Posades així les coses, ¿no resulta millor més racional i inclús més intel·ligent apostar per un plurinacionalisme europeu que respecti identitats i possibilitat desenvolupaments nacionals en un marc plurinacional? Ja ho avisa un ingenu.

Miquel Porta Perales

L'Acadèmia de Cultura Valenciana Real

La fundació de l'Acadèmia de Cultura Valenciana Real, que no irreal, ha suscitat els comentaris lúdics o les animadversions més enceses. Hora és d'anar informant els ciutadans valencians dels propòsits i les finalitats de la nounata institució, com també de donar notícia dels prestigiosos intel·lectuals que han decidit donar el seu suport al novell projecte.

El origen de l'Acadèmia cal buscarlos en l'absència d'una entitat investigadora, distinta de l'Estudi General o Universitat però profundament relacionada amb ella, i que no depenguera directament de l'administració pública. Calia una acadèmia de vocació clarament protectora i difusora de la producció cultural d'arrel valenciana.

Durant onze anys una agrupació de persones, sense personalitat jurídica, ha anat fent servir el nom d'acadèmia d'una manera anòmala. A més, han usurpat el treball del Centre de Cultura Valenciana creat per la Diputació Provincial de València l'any 1915, i pretenen fer creure que ja hi havia una acadèmia a València des de fa tant-sis anys.

Les il·legalitats de l'antic Centre de Cultura han estat suficientment airejades per EL TEMPS, i no cal incidir molt més sobre elles. Allò important és el paper que pot assumir l'Acadèmia a partir d'ara, i la projecció que pot donar de la nostra col·lectivitat a través de la seua feina científica.

L'Acadèmia de Cultura s'estructura en seccions, les quals es corresponen amb les principals branques del saber que no tenen institució acadèmica pròpia. Actualment la junta promotora està configurant-les i efectuant els contactes pertinents per tal que els investigadors representatius puguin assumir les primeres places d'acadèmies. En cada secció hi ha vint-i-un

acadèmics, encara que la meitat de les places resten vacants per tal de, en anys vinents, anar cobrint-les per votació unànime de tots els membres de la secció.

La Secció de Literatura, dirigida pel poeta Pere Bessó, intentarà abraçar totes les branques de creació literària. Noms com Ricard Blasco, Jaume Pérez Muntaner o Josep Franco poden ser representatius, encara que en un espai tan curt com el present resulta impossible reproduir una llista exhaustiva.

Seccions de sociologia, psicologia o etnologia; amb noms com Josep Vicent Marqués, Oto Luque o Josep Antoni Comes, o la secció d'història, amb Marc Baldó com a cap, poden evidenciar les ambicions de realitat de l'Acadèmia.

Si el projecte qualla, i València aconsegueix l'Acadèmia que mereix, els promotors podrem restar tranquils. Perquè els promotors no reclamem cap protagonisme, com equivocadament pensa un col·laborador de la present revista que, malgrat haver heretat un nom il·lustre, ha perdut l'educació i el tarannà democràtic que caracteritzà el seu avi. Els promotors de l'Acadèmia de Cultura Valenciana Real tan sols hem fet un gest legal per tal d'oferir a la Universitat Valenciana una eina positiva de treball, i, a través d'ella, a tot el poble valencià.

Carles Recio